

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap 1a1

Tema: Demokrati och diktatur: Skillnader

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om skillnaderna mellan demokrati och diktatur, samt deras förmåga att analysera och reflektera över politiska system och medborgarnas roll i dessa system.

Centralt innehåll

Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU.

Betygskriterium (E)

Eleven kan ge exempel på hur demokrati och diktatur fungerar i olika länder.

(Gy11, Kursplan Samhällskunskap 1a1)

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 15

1. Vilket av följande är en kännetecken för en demokrati?
 - A) Enpartisystem
 - B) Regelbundna val
 - C) Censur av medier
2. Vad kallas det när medborgare deltar direkt i beslutsfattande?
 - A) Representativ demokrati
 - B) Direkt demokrati
 - C) Oligarki
3. Vilken av följande är en form av diktatur?
 - A) Monarki
 - B) Teokrati
 - C) Federativ stat
4. Vad innebär maktdelning?
 - A) Att all makt ligger hos en person
 - B) Att makten fördelas mellan olika institutioner
 - C) Att det inte finns någon makt
5. Vilken av följande rättigheter är central i en demokrati?
 - A) Yttrandefrihet

- B) Rätt till arbete
 - C) Rätt till utbildning
6. Vad är en grundlag?
- A) En lag som kan ändras enkelt
 - B) En lag som skyddar viktiga rättigheter
 - C) En lag som inte har någon betydelse
7. Vilken av följande är en viktig funktion av demokratisk media?
- A) Att sprida propaganda
 - B) Att informera medborgarna
 - C) Att censurera information
8. Vad innebär det att vara medborgare i en demokrati?
- A) Att följa order
 - B) Att ha rättigheter och skyldigheter
 - C) Att vara passiv
9. Vad är skillnaden mellan en parlamentarisk och en presidentiell demokrati?
- A) Ingen skillnad
 - B) Hur ledarskapet väljs och fungerar
 - C) Antalet partier som kan delta
10. Vilken av följande är en konsekvens av en diktatur?
- A) Frihet att uttrycka åsikter
 - B) Förbud mot opposition
 - C) Regelbundna val

Ordkollen

Antal poäng: 10

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord/Begrepp	1	2	3
Demokrati	Styrning av en person	Styrning av folket	Styrning av militären
Diktatur	Reglerande av medier	Enpartisystem	Öppen debatt
Medborgarskap	Rättighet att rösta	Rättighet att resa	Rättighet att arbeta
Oligarki	Styrning av en liten grupp	Styrning av alla medborgare	Styrning av ingen
Yttrandefrihet	Rätt att säga vad man vill	Rätt att vara tyst	Rätt att sprida lögn
Maktfördelning	Makten hos en person	Makten hos flera institutioner	Makten hos folket

Rättsstatsprincipen	Ingen lag gäller	Alla är lika inför lagen	Bara vissa är lika inför lagen
Valhemlighet	Rösta öppet	Rösta i hemlighet	Rösta ingenstans
Pressfrihet	Rätt att trycka vad man vill	Rätt att trycka allt	Rätt att inte trycka
Politisk pluralism	Flera partier får delta	Endast ett parti	Ingen får delta

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

1. Diskutera hur olika demokratimodeller påverkar medborgarnas rättigheter och friheter. Vad är fördelar och nackdelar med dessa modeller?
2. Reflektera över betydelsen av mediefrihet i en demokrati. Vilken roll spelar medier i att forma opinion och informera medborgarna?
3. Analysera hur maktbalansen mellan olika institutioner i en demokrati bidrar till att skydda mot maktmissbruk. Ge exempel på hur detta kan gå fel.
4. Vilken betydelse har civilsamhället och medborgarengagemang för att upprätthålla en fungerande demokrati? Diskutera möjliga hinder för detta engagemang.

Bedömning

Totalt antal poäng: 55

Betyg Poängkrav (andel rätt)

E	30% (17 poäng)
D	50% (28 poäng)
C	65% (36 poäng)
B	80% (44 poäng)
A	90% (50 poäng)

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- ☐ Word - Skapar ett dokument
- ☐ Svarare - Gör provet svarare

- □ Enklare - Gör provet enklare
- □ Facit - Ta fram facit
- □ Provförberedelser - Text med studieinstruktioner till eleverna

Tags: [Prov](#)